

V I N N Ý

K M E N

Občasník Brněnské diecéze

číslo 5

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“

J 15,5

Diecézní sbírka na Japonsko vynesla 10.000,- Kč
a byla odeslána na účet Adry.

Všem dárcům děkujeme.

Milí přátelé, sestry a bratři v Kristu,

tímto číslem uzavíráme druhý ročník našeho diecézního „občasníku“ Vinný kmen. V průběhu této doby se nám určitým způsobem zformovala jeho podoba, neradi bychom ji ale považovali za definitivní. Aby náš zpravodaj byl živý a čtivý, aby se nestal nudně stereotypním, uvažujeme již od prvního čísla příštího roku o určitých změnách a doplňcích.

Byli bychom proto moc rádi, kdybyste nám do konce listopadu tohoto roku poslali své rady, návrhy či představy, jakou podobu by příště Vinný kmen mohl mít.

Přejeme Vám, aby měsíce, které zbývají do konce roku, byly opravdu požehnané a těšíme se na Vaši spolupráci.

Za redakci Vinného kmene

Miroslav Kubíček

Obsah

Slovo bratra biskupa P. Šandery	6
Památka zesnulých (<i>M. Ryšánek</i>)	8
Advent (<i>M. Košíček</i>)	10
Vánoční dar (<i>J. Rapantová</i>)	12
Letní setkání dětí Jeseník 2011 (<i>A. Štěpánková</i>)	14
Letní pobyt maminek s dětmi v Jeseníku (<i>A. Štěpánková</i>)	15
Očima mystika (<i>T. Butta</i>)	16
Dějiny rané Jednoty bratrské (1457-1494) (<i>J. Sladký</i>)	21
Stránky pro mládež	24
Stránky pro děti	26
Pozvánky	28
Ohlédnutí za Nocí kostelů	30
– <i>Blansko</i> (<i>H. Ladičová</i>)	30
– <i>Brno - Botanická</i> (<i>E. Buttová</i>)	31
– <i>Havlíčkův Brod</i> (<i>M. Cicálková</i>)	31
– <i>Kroměříž</i> (<i>M. Ryšánek</i>)	32
– <i>Kuřim</i> (<i>I. Hušková</i>)	33
– <i>Uherský Brod</i> (<i>I. Pospíšilová</i>)	33
Výročí a narozeniny	35
Datový plán	36

Slovo bratra biskupa

Celým srdcem

*Budete mě hledat a naleznete mě,
když se mne budete dotazovat celým svým srdcem.*

Jeremjáš 29, 13

Milé čtenářky a čtenáři Vinného kmene,

dovolte pár slov o zkušenosti víry. Víra jistě nestojí na zkušenosti, ale na druhé straně bez zkušenosti jí cosi důležitého chybí. Zkušenost prostě potřebujeme. I zkušenost víry. Je to otázka dalšího bytí křesťanství. K. Rahner svého času napsal: „Křesťan budoucnosti bude buďto tím, kdo něco zakusil, nebo nebude vůbec.“

Zkušenost víry je velmi prostá. Ukazuje to, čeho jsme si dosud nevšimli a přitom nás to celou dobu neslo. Všechno, co se v nás dotýká hloubky a co nás vede k modlitbě, patří ke zkušenosti víry. Někdy taky jako pocit jeho nepřítomnosti a žízň po něm. Velcí svědkové víry se nebáli volat: Pane, kde jsi? Kde se skrýváš? Vrať se! Ukaž se! Mám pocit, že bez tebe se zblázním!

Bible a na ní založená zkušenost mnohých ukazují, jak je žízeň po Bohu blahodárná. Bůh se dává poznat těm, kdo ho hledají z hloubky srdce. Kdo do toho nejde naplno, málo zakusí. Nespokojit se s málem a naplno volat a tlouct.

Kde jsme teď my? Co zakoušíme se svým Bohem? Možná nevidíme. Možná nevidíme výsledky své námahy a naplnění svých očekáváníí. Možná jsme zaslepeni, otupeni či unaveni hromadami věcí a slov, svými plány a předsevzetími, ale naše srdce hluboko v nás touží po něčem obyčejném, základním...

*... Po Bohu žízním, po živém Bohu.
Kdy se smím ukázat před Boží tváří?
Slzy jsou chléb můj ve dne i v noci,
když se mne každý den ptají:
„Kde je tvůj Bůh?“*

*Vzpomínám na to a duši vylévám v sobě,
jak jsem se v čele zástupu brávil k Božímu domu,
jak zvučně plesal a vzdával chválu
hlučící dav, když slavil svátek.
Proč se tak trpce rmoutíš, má duše,
proč ve mně úzkostně sténáš?
Na Boha čekej, opět mu budu vzdávat chválu,
jen jemu, své spáse.*

Ž 42, 3-6

Kéž Bůh všechno toto hledání požehná a dává se nám poznat stále víc a víc!

Petr Šandera, biskup

Památka zesnulých

Podzim, dušičkový čas, blížící se konec církevního roku a začátek Adventu nám ukazují, že vše má svůj počátek i konec. I náš život. Na tento čas připadá svátek zesnulých. Tak jako mnohé další svátky i on je dnes naplněn shonem, byznysem, mediálním humbukem. A tak se modlím za to, aby přes to všechno byl jako ostatní svátky připomínkou toho, co by mělo v našem životě být přítomno stále. Jednou už nebudeme moct napravit, co jsme pokazili. Nejsme první, kdo řeší těžkosti života.

Chodím na procházku kolem hřbitova, když jsem na návštěvě ve své rodné vesnici. Odnáším si z těchto návštěv velmi obohacující podněty. Můžu vidět úplně z jiného pohledu lidi, které jsem znal jako dítě, či jako dospívající člověk. Mnohé jsem nechápal. Nelíbilo se mi, jak žijí, či jednají. Teď jsem sám dospělý, mám děti. Uvědomuji si, že žijí v poměrně klidné době, v dostatku. Moji předkové oproti tomu zažili bídu, nedostatek, válku, totalitní režimy. Kolik mi toho mohli říct, kdybych jen trpělivě seděl a naslouchal. Povýšenost mládí je pryč jako ranní mlha. Zbývá většinou, i přes věci nedobré, spíše obdiv a vděčnost za všechnu tu úžasnou milost a dobré věci, kterých se mi v životě dostalo.

Stále znova mě fascinuje báseň, kterou rád poslouchám jako píseň v podání Hradišťanu. Vystihuje, co prožíváme, když vzpomínáme na naše blízké, kteří nás předešli na věčnost.

Mrtví

Jan Skácel

*Stále jsou naši mrtví s námi a nikdy vlastně nejsme sami
A přicházejí jako stíny ve vlasech popel kusy hlíny
Tváře jakoby vymazané a přece se jen poznáváme
Po chrpách, které kvetly loni, slabounce jejich ruce voní
Tiše mne zdraví jako svého hrbáčka času přítomného*

Skácelovy verše ve mně vzbuzují tyto představy – vzpomínky na naše blízké splývají, slévají se, přesto si je pamatujeme, nemizí. A zbude to dobré – tak jako vůně květin. Když žijeme jen přítomností, jsme jen nedokonalí mrzáčci, shrbení. Pohled k perspektivě věčnosti nás napřimuje, uzdravuje náš život od toho, co jej deformuje.

S vědomím vlastní omezenosti a velikosti Boží lásky můžeme potom vděčně spolu s žalmistou vyznat:

*Člověk, jehož dny jsou jako tráva, rozkvétá jak polní kvítí;
sotva ho ovane vítr, už tu není, už se neobjeví na svém místě. Avšak
Hospodinovo milosrdenství je od věků na věky s těmi, kteří se ho
bojí, jeho spravedlnost i se syny synů, s těmi, kteří dodržují jeho
smlouvu, kteří pamatují na jeho ustanovení a plní je.*

Žalm 103, 15-18

Marek Ryšánek,
farář ve Zborovicích

ADVENT

Když mně sestra Michaela požádala o příspěvek k Adventu, byl jsem zrovna v plné pohotovosti a přípravách na každoroční letní pobyt dětí ve Vápenné v Jeseníkách. A nyní, po návratu z pozeňnaného týdne, se mi jeví spousta věcí shodných právě s dobou adventní.

Dlouhé plánování, vymýšlení a promýšlení, přípravy a finální nákup pomůcek, závěrečné balení – a je to tady. Dlouho očekávané, radostné – letní setkání ve Vápenné nebo si dosadíme „Vánoce“. Říkáte si, co sem plete léto? Máte pravdu. Léto do Adventu asi nepatří. Alespoň ne v našich podmínkách.

Ale přesto – vnímal jsem letos hodně podobností právě s adventní dobou. Dobou příprav a očekávání příchodu Spasitele. I my, vedoucí a děti, jsme tou dobou příprav prošli.

A pak jsem jen s úžasem pozoroval, jak se den po dni otvírají srdce dětí při ranních a večerních modlitbách. Zpočátku týdne jen nesměle a výjimečně. Postupně však, jak se každý den Ježíš v dětských srdcích znovu rodil, stále více. Na konci týdne jsme museli děti „brzdit“ v modlitbách, abychom mohli dokončit i večerní program. Chvála našemu Pánu v nebesích.

Ještě jednu zvláštní zkušenost jsem si letos uvědomil. Děti zpočátku stále vyžadovaly „staré“ zpěvníčky z loňského roku. Proč? Znalý totiž již všechny písně z loňska a zpěvníčky na nový tábor připravujeme z nových písní. A mě napadlo – vždyť je to úplně stejné i s námi dospělými. Taky se nám nechce do nových věcí, zůstáváme při starých, známých a v „zajetých kolejích“ každodennosti. Ovšem, když se děti naučily několik nových písní, už si na starý zpěvníček ani nevzpomněly.

A víte, která píseň byla letošním hitem? „Tlučte! (*bum, bum*)
Proste! (*tlesk, tlesk*) A bude vám dáno!“

Doba příprav je opravdu velmi důležitá. Spasitel nás čeká a chce, abychom se těšili a užili si i dobu příprav. Ano, čtete správně – užít si Advent. Nemusíme myslet na to, co bude potom. Vždyť víme, že ZÁVĚR patří našemu Pánu. A bude to vážně bezva.

Takže, bratři a sestry, přeji vám všem radostný a požehnaný adventní čas.

Miloš Košíček,
farář v Prostějově

Vánoční dar

*„Dnes se vám narodil Spasitel,
Kristus Pán, v městě Davidově.“*

L 2,11

Přibližně před dvěma tisíci lety se jedné ženě v Betlémě narodil chlapeček. Význam jeho narození si z místních obyvatel nikdo neuvědomoval. Ale pastýři, kteří trávili noc venku se svými stády, viděli anděla Páně, který jim řekl: *„Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí.“ A množství nebeských zástupů takto chválilo Boha: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi. Bůh v nich má zalíbení.“ (L2,11-14).*

Podle slov andělů pak tito pastýři našli Marii a jejího muže Josefa v jedné stáji. Marie dala svému dítěti jméno Ježíš a položila je do jeslí pro krmení dobytka. Jinde se pro ně místo nenašlo.

V dnešní době, po 2 tisících letech, asi třetina lidstva tvrdí, že Ježíše následuje. A události, jež souvisejí s Ježíšovým narozením, jsou základem příběhu, který se vypráví pravděpodobně častěji než kterýkoli jiný příběh v lidských dějinách. Vánoce se nyní staly hlavními svátky na světě, bez ohledu na to, jaké místní zvyky jsou s nimi spojeny. K Vánocům patří dárky. Těší se na ně hlavně děti. Také k nim přistupují jinak než dospělí. Rozdíl je ve změně pohledu, kdy věci jako takové, samy o sobě, ztrácejí postupně význam. Neradujeme se už především z dárku, který má třeba i slušnou peněžní hodnotu. Radujeme se z toho, že si na nás někdo vzpomněl. Někdo nás má rád, někomu nejsme lhostejní. A v tom je také pravé poselství Vánoc. Zvěst o Pánu Ježíši není pouhou vánoční idylkou několika svátečních dní. Je to dobrá zpráva pro každého.

Vánoce svědčí o Božím zájmu o svět, o každého člověka. „*Bůh dal svého jediného Syna...*“ Nebeský Otec nás má rád. To říká text z Janova evangelia naprosto jasně. Bůh přemáhá nevděčné lidské stvoření zcela určitou láskou. Touží se dostat do lidských srdcí. *“V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jediného*

ho Syna, abychom skrze něho měli život. V tom je láska. Ne, že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás, a poslal svého Syna jako oběť smíření za naše hříchy.“ (1J 4,9-10).

Iniciativa, záchranný záměr, je cele na Boží straně. Bůh dává sám sebe. Proto už nemůže být žádný větší dar. Lidské dary jsou „ničím“ v porovnání s darem nebes.

Naší jedinou nadějí je právě poselství Vánoc. Ježíš se narodil proto, aby byl zachráncem všech, kteří k němu ve své bezmocnosti volají o pomoc. Kdo chce zakusit Boží lásku, vydává se do betlémských jeslí – přijímá zázrak Vánoc. Tento dar je také možné zanechat bez povšimnutí. Každý máme svobodu v rozhodnutí, jestli jej do našeho srdce a života přijmeme.

Jana Rapantová,
kazatelka v NO Bzenec, Kyjov a Uh. Brod

Letní setkání dětí Jeseník 2011

Již po desáté prožila na konci července jesennická fara CČSH zásadní proměnu. Tentokrát se z ní stala tajemná škola, nikoliv čar a kouzel, ale škola ctností. Studenti, rozdělení do dvou kolejí regulátorů a akumulátorů, shromažďovali důležité poznatky, vědomosti i praktické do-

vednosti takových mocných odrážeců zla, jakými jsou třeba: moudrost, spravedlnost, statečnost, pokora, štědrost, přejícnost, mírumilovnost, čínorodost, cudnost, střídmost...

A aby se studenti ve volných chvílích nenučili, proměňovala se fara v průběhu dne i na filmový ateliér. V něm byl natočen další, doufejme, že úspěšný snímek s pracovním názvem Konkurz. Ač se to zdá zvláštní, dětem se ve „škole“ líbilo

tak, že při modlitbách prosily, aby se konal ještě další ročník. Tak uvidíme, jestli je Pán Bůh vyslyší!

Anna Štěpánková
faračka NO v Brně – Židenicích

Letní pobyt maminek s dětmi v Jeseníku

Děti a maminky, scházející se během školního roku v mini a mikluku na faře v Brně Židenicích, se třetí prázdninový týden pro změnu sešly na faře v Jeseníku. Kromě her, výletů a koupání v blízkých lázních se děti každý den setkávaly s příběhem o krásné Rút,

její tchýni Noemi a také o panu Boázovi. Díky Bohu to dobře dopadlo nejen s Rút, ale i s účastníky setkání. Dobrou náladu jim totiž nedokázalo vzít ani chladné a poněkud deštivé počasí. Domů odjížděli se spoustou vlastních výrobků a krásných zážitků.

Anna Štěpánková
farářka NO v Brně – Židenicích

Očima mystika

Víra a náboženská symbolika v díle Františka Bílka

Výstava věnovaná Františku Bílkovi (6. 11. 1872 – 13. 10. 1941) se zaměřuje na religiózní inspiraci v jeho bohaté umělecké tvorbě. Tento mystik a představitel secesního symbolismu je originální osobností, v níž se odrážejí různé náboženské tradice a proudy: katolicismus, modernismus, dědictví české reformace, křesťanská mystika i gnosticismus, náboženský synkretismus a panteismus.

Bílkovo vidění a znázornění Krista

Bílkova religiozita se projevovala již od dětství, kdy byla určována římskokatolickým prostředím s mariánskou úctou. Středem Bílkovy víry, religiozity a umělecké tvorby byl Ježíš Kristus. Výtvarná činnost Bílka byla od počátku propojena s náboženským vnímáním a mystickými extatickými stavy. Rozhodujícím náboženským zážitkem pro Bílka se stalo jeho vnitřní zjevení během pařížského pobytu v Louvru v roce 1891. Od této doby až do konce života byl Ježíš Kristus středem v jeho myšlení a tvorbě.

V počátcích Bílek ztvárnil Golgotu bez Krista. Český Kristus z let 1896-1899 vznikl v dialogu s básníkem J. Zeyem. Jeho tvůrčí proces postu-

Hlava ukřižovaného Krista (1896)

poval od studie k plastice a od hlavy k celému tělu. Bílkovo pojetí Krista se liší od ztvárnění Josefem Myslbekem i dalšími umělci jeho doby. Umělecká tvorba Krista je u Bílka spojena s hlubokou tvůrčí i náboženskou krizí a mystickým prožitkem utrpení s Kristem. Český Kristus se nachází v katedrále sv. Víta v Praze, ale také v několika kostelích Církve československé husitské. Bílkovo dílo představuje spirituální znázornění Ježíše Krista jako Vítěze. Ježíšovo tělo nevisí bezvládně na kříži zbaveno Ducha. Duch pozvedá a nadnáší nepřiliš hmotné tělo Spasitele. Umělecké znázornění symbolizuje přítomnost duchovního Krista. Bílek se ve svém pojetí Krista na kříži vracel k inspiraci románské, kde Kristus neměl svěšenou hlavu, ale vztyčenou jako Král.

Husův obraz a postavy české reformace v Bílkově díle

Bílkova tvorba nevznikala z vnějšího popudu nebo na objednávku, ale vznikala z vnitřní potřeby. Tento vnitřní přístup je patrný i na umělcových dílech inspirujících se odkazem a motivy české reformace. Jeho tvorba se soustřeďovala na Mistra Jana Husa a další postavy, a to již v době, než se jeho cesta a tvorba sblížila s Církví československou husitskou, než se stal jejím členem. Bílkův vnitřní přístup byl určován jednak vztahem k českým dějinám, jednak vztahem k jižním Čechám a také k samotné postavě Mistra Jana Husa, která pro něho byla nadčasovým náboženským symbolem.

Již v roce 1896 psal Bílek básníku Zeyerovi, že má v úmyslu vytvořit pomník Mistra Jana Husa. Českého reformátora, který zemřel mučednickou smrtí, pojímal mystik a umělec jako nadčasový symbol, jako „strom bleskem Pravdy zasažený, který po věky hoří“. Náčrt pochází z roku 1901 a vyskytuje se na něm kmen stromu měnící se v lidskou postavu. Blesk je symbolicky chápán jako nebeský oheň, světlo shůry, akce z vyššího světa (*srov. Wittlich, P.: Chvilé blesku. František Bílek a české umění. in: Galerie hlavního města Prahy. Praha 2000, str. 31*). Je formou Božího zjevení

(srov. L 17,24). Hus má mysticky zavřené oči, plamenovitě zvířené vlasy a v místech, kde lze tušit srdce, je hluboká rána. K tomuto tématu se Bílek opakovaně vracel. Užil jako materiál lipové dřevo (národní symbol), ale i jiný materiál. Husův pomník takto pojatý byl uskutečněn v Kolíně v roce 1914. V pískovci byla socha provedena později i pro Husův sbor Církve československé husitské v Českých Budějovicích. Další typ českého reformátora s Biblií na prsou byl vytvořen Bílkem pro pomník města Tábor. Jeden z modelů „táborského“ Husa je také ve sboru Církve československé husitské v Litomyšli.

Bílek chápal v souladu s dobovým pojetím husitskou dobu jako významné období českých dějin. Je to patrné v cyklu „Národní věno“ z roku 1917, kdy zobrazil postavy české reformace ve vztahu k Pravdě, i z jeho grafického cyklu „Obsah národního památníku“ z roku 1931. Do jeho tvorby patří postavy, jako jsou Tomáš Štítiny ze Štítného, Mistr Jan Hus, Jeroným Pražský, Petr Chelčický, Jan Žižka, Prokop Holý, Boží bojovníci, Táborské sestry, Jan Augusta, Jan Blahoslav a Jan Amos Komenský. Avšak Hus a husitství nebylo pojata Bílkem politicky, nýbrž je zřejmé jeho duchovní vnímání.

Zvláštní vztah měl František Bílek k postavě Petra Chelčického, kterou se zabýval opakovaně od roku 1913. Vytvořil pomník nacházející se ve Vodňanech. Tato osobnost mu byla velmi blízká, neboť Chelčický nebyl kněz, ale laik (podobně jako sochař Bílek), zato však člověk s hlubokým vhledem do Bible a se silným ná-

boženským zaujetím. Petra Chelčického charakterizuje v Bílkově pojetí Bible, podobně jako Mistra Jana Husa, Jeronýma Pražského či Jana Blahoslava. Vyjadřuje to nápis na reliéfu: „Miloval pravdu Písma od dětství až ku hrobu.“ Pero v pravé ruce značí jeho spisovatelské dílo. Důležitým znakem je, že tento představitel českého reformačního myšlení je zobrazen v pokleku. Postoj vyjadřuje jeho pokoru. Shodný reliéf, který je ve Vodňanech, se nachází také v Husově sboru naší církve ve Voticích. Zadíváme-li se na tvář Chelčického, tak je to muž s dlouhými vlasy, vousy a s hlubokým pohledem. Současníci se shodovali v tom, že mistr Bílek vtiskl to-
muto jihočeskému mysliteli svou vlastní podobu...

Liturgické umění ve sborech Církve československé husitské

Část umělecké tvorby Františka Bílka byla spojena bezprostředně s liturgickou funkčností. Do tohoto souboru patří krucifix, obětní stůl, svícny, lavice, zvěstné nápisy, obrazy a plastiky s biblickými náměty, jesličky, znázornění Kristova hrobu, kalichy, formy na hostie, návrh bohoslužebného oděvu a další. Bílkovo liturgické umění je dokladem jeho spjatosti se spiritualitou Církve československé husitské v jejím počátečním období. František Bílek přistoupil s celou svou rodinou k Církvi československé (husitské), která byla založena v roce 1920. Jeho syn František byl duchovním a jeho dcera Berta byla organizátorkou sociální práce.

V řadě sborů Církve československé husitské se nacházejí díla tohoto umělce. Jeho pozoruhodné architektonické návrhy staveb nových sborů, jako například v Táboře, neby-

ly však pro nákladnost uskutečněny. Celkové řešení liturgického prostoru a výtvarné výzdoby se nachází ve dvou sborech naší církve – v Husově sboru v Českých Budějovicích a v kostele sv. Václava - Na Zderaze v Praze 2 - Novém Městě. Pro budějovický sbor zhotovil Bílek kamenný oltář (s reliéfem večere Páně), kamenný kříž s Kristem, dva dvoumetrové temperové obrazy (Matka Boží radostná a bolestná) a dvě třímetrové kamenné sochy Husa a Chelčického. Ve sboru knížete Václava v Praze bylo liturgické zařízení zasazeno do gotického prostoru a tvoří je bohoslužebný stůl se svícny, kříž a lavice s přírodními motivy. Další z kostelů, kde bylo soustředěno Bílkovo dílo, je kostel sv. Jana Křtitele na Prádle na Malé Straně v Praze. Nachází se zde dřevěný reliéf „Já jsem přemohl svět“ i reliéf Mistra Jana Husa kázajícího na Kozím Hrádku.

Poselství Světla z duchovního světa

Bílkovo umění spjaté s Církví československou husitskou přináší vnímání české reformace jako duchovního hnutí. Ale současně jeho rozsáhlé dílo přesahuje svým všelidským charakterem konfese a národy. Jeho umění znovu přináší téma věčnosti v pomíjivosti, nestálosti a proměnlivosti naší doby. Odhaluje hloubku biblického poselství i vztah k mimokřesťanským náboženstvím. Je výzvou ke zduchovnění světa a lidského života v čase vnějškovosti a povrchnosti. Dílo Františka Bílka se nám může jevit příliš náročné svým mystickým vzepjetím a svým způsobem nesrozumitelné. Poselství Světla z duchovního světa viděné zavřenými očima mystika je zahaleno do symbolů, znamení a gest. Ty se otevírají a začínají k nám promlouvat ve ztišení a meditaci.

Tomáš Butta,
patriarcha

Přednáška zazněla při Noci kostelů v NO Brno - Botanická.

Dějiny rané Jednoty bratrské (1457-1494)

Jiří Sladký

3. Pacifismus Petra Chelčického

Základní myšlenkou prostupující dílo Petra Chelčického je odmítání války a násilí. On sám byl velice důsledným pacifistou a zmíněný pacifismus žádal pro všechny pravé křesťany. „*Jim je adresován nárok neoplácet zlým a dokonce milovat nepřátele.*“¹ Samozřejmě, že v tomto bodě se neshodoval s husitskými teology, neboť ti většinou přistoupili na teorii spravedlivé války. Pro Chelčického je však jakékoliv užití světské moci a násilí pohanskou záležitostí. Stejně tak vojenská povinnost je něco, co pán nesmí na svých poddaných vymáhat. Pokud se tak děje, křesťan musí odmítnout poslušnost. Skutečný křesťan se má raději nechat zabít, než aby sám zabil.²

Kde se zrodil tak vyhraněný pacifismus? Zde je potřeba se na chvíli zastavit ve vesnici Chelčice, odkud Petr získal svůj přídomek. Nevíme sice přesně, jestli z Chelčic skutečně pocházel, spíše se předpokládá, že byl zemanským synem ze Záhoří, což byla malá osada s tvrzí ležící asi několik set metrů od Chelčic. Důležitým místem však je farní kostel v Chelčicích, který jistě navštěvovali i obyvatelé Záhoří. Tento kostel, který zde stál již od poloviny 13. stol, byl zasvěcen sv. Martinu, patronu vojáků, jezdců a zbrojírů.³ Samozřejmě, že rozmach této patrocinie souvisel s růstem vlivu šlechty, neboť sv. Martin byl vnímán i jako patron rytířů. Každý rok 11. listopadu v čase svatomartinského svátku se legenda o něm četla i v chelčickém kostele. Pro lepší pochopení si zkusme jen krátce připomenout její obsah. Martin byl legionářem v římském vojsku. Když se však obrátil na víru, nechtěl už být císařským vojákem, ale vojákem Ježíše Krista. Císař ho obvinil ze zbabělosti. Ří-

kal, že se chce ze strachu vyhnout bitvě. Martin tedy císaři navrhl, že se klidně postaví do první řady, avšak beze zbraně, protože Kristovu vojáků nepřísluší bojovat fyzickými zbraněmi. Císař ho vzal za slovo. Zasáhl však Bůh a k bitvě nakonec nedošlo, neboť nepřátelé sami požádali o mír. Hloubavý Petr tuto legendu už od malička mohl slyšet vyprávět od místních farářů a jistě na něj Martinův postoj udělal veliký dojem. Zde tedy patrně musíme hledat zárodek pacifismu Petra Chelčického.⁴

Už v jeho prvním traktátu „O boji duchovním“ z roku 1421, objevuje se myšlenka odmítání násilí. Byla to Petrova reakce na skvělá vítězství Žižkova vojska, především porážky 1. křížové výpravy, kdy se v celých Čechách stal společenským ideálem rytíř Kristův, který s mečem v ruce bojuje za Boží pravdu. Na tento názor Chelčický reagoval zmíněným traktátem, který je výkladem této biblické perikopy: *Ef 6,10-17*.⁵ Petr zde tvrdí, že křesťan nesmí bojovat proti jiným lidem, neboť to činí pohané. Válka je pak důsledkem ztráty pravdy. Lidé se oblékají do tělesné zbroje (brnění, v moderní době neprůstřelné vesty) proto, protože nemají duchovní zbroj. Navíc Petrův rytíř povstává proti mnohem horšímu nepříteli, než jsou křižáci. Tím nepřitelem je samotný ďábel – původce zla, nebezpečný a vychytralý protivník, který pronikl do celého světa. Dokonce i Bibli umí používat ke svým cílům – např. jako nástroj moci. Člověku v boji se zlem nepomohou ani instituce, ani zákony, ani meč. Člověku pomůže jen samotný Bůh, když se Mu cele oddá a spolehne se na Něj. Tedy jedinou cestou k dokonalosti – to znamená k přemožení ďábla – je pro člověka podle Chelčického pouze cesta víry, bezvýhradné plnění Božího zákona a z toho plynoucí duchovní boj.⁶

I Chelčický však velmi realisticky vnímá, že požadavek na prostého pacifismu u křesťanů je velice náročný a asi jen málokdo bude mít odvahu k jeho splnění, jeho zásadním postojem to však nikdy neotřásl.⁷

Poznámky:

¹ J. HALAMA, *Sociální učení českých bratří 1464-1618*, Brno 2003, str. 17

² Tamtéž, str. 17-18

³ Viz blíže o sv. Martinu například J. HEYDUK, *Svatí církevního roku*, Praha 2001, str. 201-203

⁴ J. BOUBÍN, *Petr Chelčický. Myslitel a reformátor*, Praha 2005, str. 8-14

⁵ Biblický text *Ef 6, 10-17* je natolik výmluvným zvláště v situaci, ve které ho Petr připomíná, že jej zde uvádíme v plném znění: „A tak bratří, svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké moci. Oblectě plnou Boží zbroj, abyste mohli odolat ďáblovým svodům. Nevedeme svůj boj proti lidským nepřátelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co zvládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla. Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát. Stůjte tedy opásáni kolem beder pravdou, obrnění pancířem spravedlnosti, obuti k pohotové službě evangeliu pokoje a vždycky se štítem víry, jímž byste uhasili všechny ohnivé střely toho Zlého. Přijměte také „přilbu spasení“ a „meč Ducha“, jímž je slovo Boží.“ *Bible, Český ekumenický překlad, Praha 1995*

⁶ K listu „O boji duchovním“ podrobně J. BOUBÍN, *Petr Chelčický ...*, str. 73-79

⁷ J. HALAMA, *Sociální učení českých bratří ...*, str. 18

PRO MLÁDEŽ

Švajčiarska čokoláda a môj čierny kamarát Emanuel

Čo leto, to cestovateľské plány, čo plány, to vrásky na čele a otázky „kam, kedy a ako?“

Asi to poznáte, najlepšie čo najďalej od domova, nech to stojí za to, keď už to všetko stojí toľko. Energie, požičaných peňazí, vyjednávania s rodičmi a vymýšľania najlacnejšej dopravy. Aby som sa tomu všetkému vyhla, vycestovala som tentoraz už v marci (teda po vašom, v březnu), frflajúc na počasie, prach, byrokraciu, krajinu, ktorú som opúšťala ako i na tú, v ktorej som hodlala premeniť sa na pilnú zahraničnú študentku.

Najlepšie ako ten nápor novoty a smútku zahnať do kúta je umelo dopovať život cukrom. No a tu vo Švajčiarsku si ho, ako sami uznáte, najviac osladíme miestnou čokoládou. Čokoláda ale ani tá švajčiarska dlho nechutí, pokiaľ je človek na ňu sám.

A tak som od začiatku dúfala, že nájdem nejaké spoločenstvo, kde zapadnem aj s mojím slovanským frflaním (avšak pozor, na prach sa tu nadávať nedá, je tu čisto, miestami až prečisto) a koktaním švajčiarskej nemčiny. Kamarátka to správne odhadla a vzala ma do „Matthäuskirche“, spoločenstva veriacich v tzv. „Kleinbasel“ (Malej Bazileji).

No super, fakt dobré! Bohoslužba začínala s meškaním, improvizovalo sa neustále, hrané divadlo miesto nudného kázania a koncentrácia podobne nešvajčiarsko-spontánne-reagujúcich-kresťanov bola tak vysoká, že som rýchlo pochopila - „sem patríš“.

Kresťanské spoločenstvo reformovanej tradície si vraví „Mitenand“ (Navzájom) a je miestom, kam sa pravidelne schádza k spoločnej modlitbe, jedlu a pitiu, rozhovorom nad Bibliou i mimo nej asi 50 veriaci z najrôznejších kútov sveta. Ony

a Andree z Guatemaly, Senegalčan Alex, polobrazílsky Bazilejčan Rolfi, Joana z Bolívie, Ekvádorčania Marle a Hasan, Etiópčanka Mišeula z Kuby, Abilitip z Číny, Nemka Claudia, Barmčan Thawm, ktorý to všetko vedie atd., atd... Tak si vravím, „lapla“ si čo dve, rovno 4 muchy jednou ranou! Toľká pestrosť a medzinárodnosť na jednom mieste! Cesta okolo sveta za jeden večer.

Na fotografiách Silvia s Emanueleom a Madeleine.

To bolo na začiatku. Postupne som prichádzala na to, že spoločenstvo v Matthäus je záchytným bodom, kde nachádzajú útočisko a prijatie mnohí, nad ktorými väčšinou na ulici ohrnú nos. Moje „lapané muchy“ sú buď kresťania s osudom utečenca, alebo miestni ľudia na okraji spoločnosti. Každý z nich si nesie svoj príbeh a popravde, nie sú tak príjemné, ako moja cesta sem, do Bazileje. Útek, strach, nádej a napäté čakanie a nakoniec vytúžené povolenie zostať. Zakaždým ma moji noví priatelia učia vážiť si toho mnohého čo som dostala zdarma: slobodu, rodinu, možnosť študovať, ochranu, priateľov.

A pýtate sa, čo s tým všetkým má spoločné môj „kamarát Emanuel“? Mnohé. Je jedným z nás. Mladý chalan z Toga (na africké pomery malého štátu v Guinejskom zálive). Tichý, usmievavý, hlboko veriaci, vyšportovaný borec, povedali by v Brne. Môj rovesník, ktorý na rozdiel odo mňa však nevie, čo bude za dva týždne. 5 rokov nebol doma, 3 roky mu trvalo, než sa dostal do Európy, kde dúfal, zarobiť peniaze pre rodinu v Togu. Nezarobil nič, po ceste do európskeho „raja“ musel podplatiť všetkých.

Pred dvoma týždňami sme na lúke za mestom spoločne s Mitenand oslavovali Letnice. To som netušila, že ho uvidím možno naposledy. Pred týždňom Emanuela tunajšia cudzinecká polícia „pre istotu“ uväznila. Hrozí mu vyhodenie do Talianska, a odtiaľ rýchly odsun z Európy. Proste, nežiadany návštevník v zemi čokoládovej. Ďalší pohnutý osud v našom spoločenstve, k môjmu prekvapeniu bez žiadnych veľkých emócií. Miestni veriaci sú na to zvyknutí. Príbehy sú kruté, zákony prísne a výnimky neobvyklé. Myslíme a modlíme sa za Emanuela.

Predvčerom som ho chcela v betónovom väzení navštíviť. Nepustili ma k nemu. S úľavou som neskôr zistila, prečo to dozorcovia zamietli. Mal v ten deň príliš mnoho návštev – priateľov z Matthäuskirche.

Vraj sa „drží“, aj keď pobyt medzi štyrmi stenami a nulová šanca na zmenu rozsudku súdu mu príliš odvahy nedodáva. Jedinú silu a nádej vkladá teraz v Boha.

Plánujeme, čo by sme Emanuelovi mohli na letnú cestu do neznáma dať. Nejaký ruksak, topánky, francúzku Bibliu, deku, niekoľko čokolád a objatie.

Zajtra ráno znova skúsím zazvoniť na bránu betónového väzenia...

Prajem vám nadšené cestovanie, radosť z prázdnin, obohacujúce objavovanie sveta a pritom aspoň pomyslenie na všetkých, ktorým toto všetko nie je dopriate.

Z Bazileje všetkých letných cestovateľov zdraví,

Silvia

Milé děti,

zdravím vás z Biblického hřiště. Pokud ještě nevíte, tak jsou to webové stránky, které vás mají pobavit i poučit. Najdete zde kvízy, příběhy a omalovánky. A pokud se najde někdo šikovný, kdo by pro vás vytvořil pexeso, puzzle či nějakou malou on-line hru, tak tam najdete i to.

BIBLICKÉ HŘIŠTĚ

Na stránky tohoto čísla Vinného kmene, jsem pro vás připravila kvíz (na biblickém hřišti ho ale nehledejte) a omalovánku.

Zdraví

Šárka Chytilová

KVÍZ PRO BYSTRÉ HLAVIČKY

1) Kde strávil Ježíš své dětství:

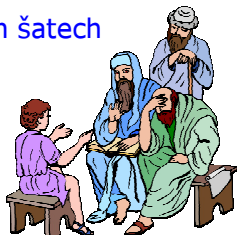
- a) Jeruzalémě
- b) Betlémě
- c) Nazaretu

2) Ježíš se spolu s rodiči vydal na cestu do Jeruzaléma v:

- a) 8 letech
- b) 10 letech
- c) 12 letech

3) Jan Křtitel chodil oblečený v:

- a) pestrých šatech
- b) šatech z kůže
- c) bílých šatech

4) Kolik měl Ježíš učedníků

- a) 7
- b) 10
- c) 12

5) Při jaké příležitosti proměnil Ježíš vodu ve víno

- a) při poslední večeři
- b) na svatbě v Káně
- c) při kázání na hoře

6) Modlitba, kterou učil Pán Ježíš učedníky, začíná slovy:

- a) Odpusť nám naše viny
- b) Přijď království tvé
- c) Otče náš

7) Jeden z Ježíšových učedníků se pokusil jít po vodě:

- a) Tomáš
- b) Petr
- c) Filip

8) Koho nechtěli učedníci k Ježíši pustit

- a) farizee
- b) slepé a chromé
- c) děti
- d) staré

9) Jak se jmenoval učedník, který byl celníkem?

- a) Jakub
- b) Matouš
- c) Tadeáš

10) Kolikrát zakorhal kohout, když Petr Ježíše zapřel?

- a) jednou
- b) třikrát
- c) pětkrát

O
M
A
L
O
V
Á
N
K
A

Pozvánky

Akademický klub Tábor zve na tyto přednášky:

- 10. září 2011** - Mgr.Pavla Váňová:
Opravdu Oxford - Shakespeare
- 8. října 2011** - Ing.Borek Bayer:
Vyprávění o obsahu poslední monografie
- 12. listopadu 2011** - Věra Lejsková Králová:
Z mého života
- 10. prosince 2011** - Vánoční posezení

Setkání se konají v místnosti Církve československé husitské na ulici Botanická 1, Brno, 2.poschodí. Začátky v 14:30 hodin.

* * * * *

Setkání mládeže CČSH 2011

pod heslem Já jsem vinný kmen – vy jste ratolesti, se uskuteční ve dnech **30. září - 2. října 2011 v Brně, Lipová 26**. Více informací a přihlášky získáte na adrese: www.cesh.cz.

* * * * *

Připravované akce k výročí sochaře Františka Bílka:

- 9. října 2011** v Českých Budějovicích ve sboru CČSH
- 13. října 2011 v 16:30 hodin** v Praze v Bílkově vile
- 13. října 2011 v 19:00 hodin** v Praze,
v kostele Jana Křtitele Na Prádle
- 23. listopadu od 10:00 do 16:00 hodin**
kolokvium v Praze v Karlínském sboru

* * * * *

Duchovní cvičení je plánováno na 28. až 30. listopadu 2011.

* * * * *

Slavnostní bohoslužba

ke znovuotevření Kostela sv. Kříže v Jihlavě se bude konat pod vedením brněnského biskupa ThDr. Petra Šandery **v sobotu 10. září 2011 od 17:00 hodin.**

Srdečně zve obec Církve čs. husitské v Jihlavě

V rámci programu ke znovuotevření kostela Sv. Kříže v Jihlavě se bude konat koncert artrockové skupiny Collegium Musicum s Mariánem Vargou.

Koncert se bude konat **9. září 2011 v 19:00 hodin** v Kostele sv. Kříže.

* * * * *

Rekreační zařízení Betlém v Jánských Lázních

sděluje, že nová mailová adresa je

ingzika@aol.com,
telefon: 724 358 917.

Cena pro člena naší církve je 149,-Kč/osobu/noc.

* * * * *

Na všechny akce jste srdečně zváni.

Ohlédnutí za Nocí kostelů

NO Blansko

V letošním roce jsme připravovali Noc kostelů už podruhé, a tak to bylo pro nás jednodušší. Jen počasí nezklamalo, a oproti minulému roku kdy se nad kostelíkem střídaly bouřky se sluníčkem, letos pršelo celý den a ani zvony, které večer zahajovaly, déšť nerozehnal. Záštitu nad Nocí převzal starosta Města Blanska, bohužel byl v tento den na družební cestě ve Francii, jeho pozdrav tlumočil br. farář.

Bohatý program pro děti, který se z absence fary měl konat na zahradě, se musel přesunout do kostelíku, kde pro něj nebylo dostatek místa. Žáci ZUŠ předvedli dramatizaci pohádky pro děti a poté následoval koncert žáků a učitelů ZUŠ. Od zahájení v 17:00 hodin až do setmění byl pod dohledem odborníků lezců umožněn zájemcům výstup na věž kostela. Kuriozitou byla těhotná maminka, která před sebou po žebříku strkala své dvouleté dítě. Zájemci o výstup podepisovali revers a odborníci byli připraveni pomoci v případě, že by někoho přepadl během výstupu strach. Zasahovat nemuseli. Nejstarší lezec na věž měl 83 roků.

Zájem byl i o promítání biblických příběhů a při noční bohoslužbě s přímluvami za Město Blansko ve 22:00 hodin bylo přítomno cca 30 lidí. Po bohoslužbě do půlnoci ještě zněly kostelíkem tiché písně z Taize.

Od sponzorů jsme dostali pro návštěvníky koláčky a víno. Kostelík navštívilo cca 370 lidí a z toho 50 jich vystoupalo po strémém žebříku do věže kostela, i když výhled na Blansko, díky počasí, nebyl nejlepší.

Noc kostelů 2011 skončila a těšíme se na Noc kostelů 2012.

Helena Ladičová,
kazatelka v NO Blansko

NO Brno-Botanická

V Husově sboru jsme i letos uvítali několik set návštěvníků, které jsme pozvali na bohatý program: koncerty duchovní hudby, Taizé modlitbu, dětskou „párty“ a také na dvě výstavy věnované osobnostem, jejichž výročí si v tomto roce připomínáme.

Ing. Arch. Tomáš Jenček nám představil „prvorepublikového puristu“ Jana Víška - autora návrhu Husova sboru. A prostřednictvím bratra patriarchy Tomáše Butty a bratra vikáře Miroslava Kubička jsme měli možnost dívat se chvíli na svět „Očima mystika“ - Františka Bílka. Naši vzácní hosté zaujali posluchače poutavým vyprávěním a promítáním fotografií.

Eva Buttová,
farářka v NO Brno Botanická

NO Havlíčkův Brod

Kostel v naší náboženské obci byl otevřen veřejnosti od 19:00 do 24:00 hodin. Program byl pestrý – vystoupily děti z mateřské školy, dále harmonikářky, zazněl zpěv doprovázený varhanami. Přivítali jsme také hosty z ekumeny a příležitost si nedali ujít ani hosté z radnice, pana starostu nevyjímaje. Ke ztišení přispěla modlitba se zpěvy z Taizé.

V nabídce nechyběla ani prohlídka věže a sboru s výkladem. Ty, které putování unavilo, se mohli občerstvit na farní zahradě v „Restauraci Garáž“.

Milena Cicálková,
farářka v NO Havlíčkův Brod

NO Kroměříž

Po dobrých loňských zkušenostech se i v letošním roce naše náboženská obec zapojila do noci kostelů. V Kroměříži máme také velmi dobré zkušenosti s ekumenickou spoluprací.

Program zahájil pěvecký soubor ZUŠ Kroměříž. Následovalo pásmo poezie „Víra, naděje a láska“ v podání básničky Svatavy Mášové, která recitovala své vlastní básně za doprovodu flétny. Bratr farář Marek Ryšánek posloužil výkladem knihy

Jób. Poté zahrál několik skladeb flétnový soubor pod vedením naší členky, Šárky Janišové. Na závěr mohli příchozí poslouchat koncert varhan a flétny v podání Šárky Janišové a dalšího člena naší náboženské obce, Ctibora Palicha st. Návštěvnost byla i přes poměrně nepříznivé počasí dobrá. Návštěvníci přicházeli i v pozdních večerních hodinách. Noc kostelů je velice dobrou příležitostí, jak prezentovat naše společenství na veřejnosti. Lze jen doporučit účast v budoucích ročnících.

Marek Ryšánek,
duchovní v NO Kroměříž

NO Kuřim

27. května letošního roku se za velkého zájmu veřejnosti konala Noc kostelů za spolupráce křesťanských církví působících v Kuřimi. Kromě pestrého programu konaného na třech místech (v kostele sv. Maří Magdalény, ve Sboru Dr. Karla Farského a v Křesťanském centru v Penzionu U Mostu) bylo přínosem vzájemné sblížení křesťanů různého vyznání a posílení ekumenických vazeb v regionu.

Společná byla příprava akce, její zahájení i ukončení v kostele sv. Maří Magdalény. V průběhu večera bez ohledu na nepřízeň počasí mnozí návštěvníci přicházeli bez zábran shlédnout program k „sousedům“. A konečně na programech se jako účinkující podíleli křesťané z okolních vesnic i z Brna, bez ohledu na církevní příslušnost. Za všechny jmenujme početný chrámový pěvecký sbor Magnificat z Lelekovic, který pod vedením sbormistra Tomáše Slaniny zpíval Missu Brevis skladatele Lodovica Grossi Da Viadany ve Sboru Dr. Karla Farského.

V průběhu večera došlo i na rozhovory o víře a o poslání církve, které umožnily veřejnosti otevřené bohoslužebné prostory, naslouchající organizátoři a pokojná podvečerní atmosféra.

Společnou radostnou akcí jsme mohli pro tento večer viditelně naplnit výzvu apoštola Pavla z listu Efeským ze 4. kapitoly: *„Snášejte se navzájem v lásce a usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje.“*

Iveta Hušková,
kazatelka v NO Kuřim

NO Uherský Brod

V pořadí už druhá Noc kostelů v Uherském Brodě probíhala ekumenicky. Na únorové schůzce jsme se domluvili, že vyslyší-

me „nářky“ účastníků a program připravíme tak, aby se jednotlivé chrámy v programu střídaly a dalo se tak „stihnout“ všechno. Akce začala v 16:00 hodin dětskou hrou; u každého kostela byl připraven krátký program včetně soutěžních úkolů. Hra se nám zrovna moc nevyvedla. Začalo pršet a děti i rodiče to vzdali. Překvapením proto bylo, že „Pozvání pro všechny, kdo chtějí mluvit o víře“ přijalo tolik lidí, že se chrám Mistra Jana Husa téměř zaplnil.

Od 17:30 do 20:00 hodin byl připraven program ve farním řk. kostele. Po mši svaté následovalo pozvání: „Pojďte dál“: k listování v křestních matrikách, k prohlídce kostela či k přednášce o brodské historii. Od 20:00 do 22:00 hodin se program přesunul do kostela klášterního. Bratři dominikáni nás seznamovali s životem řeholníků, pak následoval koncert klasické duchovní hudby. To už v Brodě ale velmi silně pršelo. Když se blížila 22. hodina a program se opět přesunul do chrámu Mistra Jana Husa, říkali jsme si, že snad už nikdo ani nepřejde. Déšť se totiž změnil v bouřku, přidal se studený vítr, nebe křižovaly blesky a ty doprovázel rachot hromu. Ale skupina Marnátosnaha vyhrávala a zpívala „o dušu“, takže mnozí ze „zmoklíků“, tedy ti, kteří chtěli do chrámu už jen nakouknout po cestě domů, nakonec zůstali. Možná i proto, že topení v lavicích jelo na plné obrátky. Pod názvem „Představují se Církve Uher-skobrodská“ se neskrývaly žádné dogmatické formulace, ale spíš svědectví o tom, že tu jsme a že nás spojuje snaha po životě z víry v Krista Spasitele.

Půlhodinku před půlnocí se chrám opět začal plnit. Společně jsme se modlili za město, za jeho obyvatele, za naše společné potřeby. A těsně před půlnocí pak už zaplněný chrám spolu s duchovními ze 3 církví prosil Pána církve o jeho milost a požehnání. Rozcházelí jsme se jen velmi pomalu ale tak to snad má být. Božím dětem je přece nejlíp v domě našeho nebeského Otce.

Iva Pospíšilová
farářka v NO Uherský Brod

Výročí a narozeniny

Narozeniny v období září – prosinec 2011:

Mgr. Silvia Kamanová – 10. září (30 let)
kazatelka v NO Brno - Židenice

Jarmila Konečná – 16. října (80 let)

Vladimír Dočkal – 6. listopadu (50 let)
správce církevního střediska Lipová

Blažena Opršalová – 29. prosince (85 let)

Datový plán

Září:

- 1. 9. – VKD Brno
- 2.-3. 9. – kurz základů teologie
- 7. 9. – modlitba Taizé (Botanická)
- 8. 9. – VKD Vysočina
- 9.-10. 9. – víkendové setkání dětí v Prostějově
- 10. 9. – zasedání Ústřední Rady
- 11. 9. – sbírka diecezní diakonie
- 17. 9. – vzdělávání
modlitba Taizé (Prostějov)
- 18. 9. – sbírka diecezní diakonie
(pokud sbírka neproběhla 11. 9.)
- 20. 9. – VKD Východní Morava
- 23. 9. – zasedání Diecézního revizního finančního výboru
- 24. 9. – zasedání Diecézní rady
- 25. 9. – rozhlasové bohoslužby (Plzeň)
- 30.9.-2.10. – celocírkevní setkání mládeže na Lipové

Říjen:

- 4. 10. – modlitba Taizé (Botanická)
- 6. 10. – VKD Brno
- 7.-8. 10. – kurz základů teologie
- 13. 10. – VKD Vysočina
- 15. 10. – zasedání Ústřední Rady

- 15. 10. – modlitba Taizé (Prostějov)
- 20. 10. – jednání Teologického poradního sboru
- 21.-22. 10 – vzdělávání pro statutáře NO
- 18. 10. – VKD Východní Morava
- 28. 10. – bohoslužby v Hradci Králové
Slavnost světla – setkání mládeže v Prostějově
sbírka na opravu kostela v Liptovské Osadě

Listopad:

- 1. 11. – modlitba Taizé (Botanická)
- 3. 11. – VKD Brno
- 4.-5. 11 – kurz základů teologie
- 8. 11. – porada vikářů
- 10. 11. – VKD Vysočina
- 12. 11. – zasedání Ústřední Rady
vzdělávání
- 17. 11. – sbírka na SSF
- 19. 11. – zasedání Církevního zastupitelstva
modlitba Taizé (Prostějov)
- 20. 11. – Poslední neděle liturgického roku – sbírka ČBS
- 22. 11. – VKD Východní Morava
- 25. 11. – zasedání Diecézního revizního finančního výboru
- 26. 11. – zasedání Diecézní rady
- 27. 11. – první neděle adventní – televizní přenos
(bude upřesněno)
- 28.-30. 11. – Duchovní cvičení

Prosinec:

- 1. 12. – VKD Brno
- 2.-3. 12. – kurz základů teologie
- 6. 12. – modlitba Taizé (Botanická)
- 8. 12. – VKD Vysočina
- 10. 12. – ÚR
- 17. 12. – modlitba Taizé (Prostějov)
- 24. 12. – Štědrý den – rozhlasové bohoslužby
z chrámu sv. Mikuláše v Praze
- 25. 12. – Boží hod vánoční
- 26. 12. – Prvomučedník Štěpán – sbírka na diakonii

Vinný kmen

občasník Brněnské diecéze číslo 5

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské
v roce 2011

© Brněnská diecéze CČSH

Redakční rada: šéfredaktor: Miroslav Kubíček,
členové: Michaela Kubíčková, Mariana Košíčková, Pavel Pospíšil

Sazba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně.
Fotografie neoznačené autorem pochází z archivu DR.

Určeno pro vnitřní potřebu CČSH